

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO FINANSAVIMO TOBULINIMO VEIKSMŲ PLANAS 2014–2016 M.

1. Neformaliojo vaikų švietimo paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo, ugdymosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais.

2. Švietimo informacinių technologijų centro duomenimis, 2012–2013 mokslo metais neformaliojo vaikų švietimo mokyklas po pamokų lankė apie 102 440 vaikų, tai sudarė 27,4 procentus visų šalies vaikų.

3. Neformalusis vaikų švietimas yra savarankiška savivaldybių funkcija. Atskirose savivaldybėse neformaliojo vaikų švietimo teikėjų tinklas ir neformaliajam vaikų švietimui skiriamas finansavimas labai netolygus. Galimybės lankyti neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimus priklauso nuo savivaldybės, kurioje vaikas gyvena, t. y. vaikų dalyvavimas neformaliojo vaikų švietimo programose nėra socialiai teisingas.

4. Nagrinėjant neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūlą ryškėja muzikos ir sporto krypčių dominavimo tendencija, mažai galimybių vaikams užsiimti kitos krypties, pvz., techninės kūrybos, gamtamokslinė ar pan. veikla. Savivaldybės nepajėgios vienos, be valstybės pagalbos spręsti neformaliojo vaikų švietimo tinklo plėtros klausimų. Nepakankamai išnaudojamos kitų švietimo teikėjų (kultūros, sporto įstaigų, vaikų ir jaunimo nevyriausybinų organizacijų ir pan.) galimybės.

5. Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų pastatai nerenovuoti, įranga susidėvėjusi, trūksta modernių ugdymo priemonių. Savivaldybės neturi finansinių galimybių atnaujinti mokyklų infrastruktūrą ir modernizuoti ugdymo bazę. Siekiant užtikrinti neformaliojo vaikų švietimo kokybę ir plėtrą investicijos į šią švietimo sritį būtinos.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programoje numatyta ypač daug dėmesio skirti mokinių užimtumui po pamokų, neformaliajam švietimui, taip pat numatoma remti neformaliojo švietimo įstaigas, išsaugoti meno, sporto, muzikos mokyklų tinklą, rūpintis jo plėtra, tobulinti neformaliojo švietimo finansavimo sistemą, didinti prieinamumą ir lygias galimybes.

7. Šiame veiksmų plane numatytoms priemonėms įgyvendinti bus naudojamos valstybės, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos lėšos pagal institucijoms skiriamus kasmetinius asignavimus.

Nuo 2015 m. nepanaudotas dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus liekančias mokinio krepšelio lėšas planuojama panaudoti neformaliojo vaikų švietimo finansavimui. Skiriant vaikui nustatytą lėšų sumą kiekvieną mėnesį būtų galima išspręsti ir vaikų vasaros poilsio problemą.

8. Pasirengiant veiksmų plano įgyvendinimui per 2014 m. būtų įdiegiama neformaliojo vaikų švietimo informacinė sistema (PAKIS), vyktų savivaldybių specialistų mokymai, būtų parengiami reikiami teisės aktų projektai. Tam naudojamos Europos Sąjungos projekto „Pasirenkamojo vaikų švietimo finansavimo modelio sukūrimas ir išbandymas savivaldybėse“ lėšos. Šio projekto, kuriame dalyvavo Anykščių r., Panevėžio m., Panevėžio r. ir Klaipėdos r. savivaldybės, patirtis parodė, kad itin išsiplėtę dalyvaujančiųjų neformaliajame vaikų švietime aprėptis, buvo sukurta naujų darbo vietų, sumažinti dalyvavimo netolygumai, atsirandantys dėl vaiko socialinės padėties ir gyvenamosios vietos.

9. Pažymime, kad 2011 m. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnybai įgyvendinant projektą „Valdymo, orientuoto į rezultatus, tobulinimas“ buvo atliktas išplėstinis Neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos projekto poveikio vertinimas. Nagrinėtos neformaliojo vaikų švietimo naujo finansavimo modelio „Pinigai paskui vaiką“ įvedimo prielaidos, galimybės ir poveikis. Vertinimo išvadoje naujas finansavimo modelis vertinamas kaip optimali alternatyva, nes leidžia pasiekti tikslus efektyviau, taip pat leidžia pasiekti socialinę ir ekonominę naudą vertinamuoju ir ilguoju laikotarpiu. Veiksmų plane numatytų priemonių įgyvendinimo veiksmingumui užtikrinti bus atliekama stebėseną (įgyvendinimo vertinimas).

10. Įgyvendinus šį veiksmų planą tikimasi, kad padidės vaikų dalyvavimo neformaliojo švietimo veiklose aprėptis, išsiplės neformaliojo vaikų švietimo mokyklų spektras, renovuotos mokyklos ir atnaujintos ugdymo bazės užtikrins ugdymo kokybę, taip pat bus sukurta naujų darbo vietų mokytojams, kurie netenka darbo dėl mažėjančio vaikų skaičiaus.

1. Tikslas	Tobulinti neformaliojo vaikų švietimo finansavimo modelį			
Uždaviniai	Priemonės	Numatomi rezultatai	Įgyvendinimo metai	Vykdytojai
1.1. Sudaryti prielaidas NVŠ finansavimo modelio taikymui visose savivaldybėse	1.1.1. Tobulinti Mokinio krepšelio metodiką ir pagal valstybės finansines galimybes didinti Mokinio krepšelyje lėšas, skirtas neformaliajam vaikų švietimui	Padidės NVŠ aprėptis, bus daugiau galimybių vaikų saviraiškai po pamokų, gerės neformaliojo vaikų švietimo programų kokybė	2015	ŠMM, savivaldybės
	1.1.2. Parengti teisės aktus dėl neformaliajam vaikų švietimui skiriamų lėšų paskirstymo ir naudojimo savivaldybėse jame numatant ir administravimo lėšas savivaldybėms	Parengtas dokumentas numatys NVŠ lėšų paskirstymo ir panaudojimo savivaldybėse galimybes	2015	ŠMM, LSA, UPC
	1.1.3. Įdiegti informacinę neformaliojo vaikų švietimo sistemą (PAKIS) ir užtikrinti jos funkcionavimą	Įdiegta informacinė sistema laidos finansavimo modelio „Pinigai paskui vaiką“ įgyvendinimą	2014–2016	ŠMM, UPC, ITC, LMNŠC, LVJC, NMVA, RŠC
	1.1.4. Siekiant NVŠ programų kokybės parengti NVŠ teikėjų ir programų vertinimui skirtus teisės aktus; rengti ir tobulinti teisės aktus NVŠ srityje	Parengti teisės aktai laidos, kad pagal finansavimo modelį „Pinigai paskui vaiką“ būtų finansuojamos tik kokybiškos NVŠ veiklos	2014–2015	ŠMM, UPC, NMVA, LMNŠC, NMKČMM
	1.1.5. Teikti informacinę, metodinę ir kt. pagalbą NVŠ teikėjams ir savivaldybių administracijų darbuotojams	Suteikta švietimo pagalba laidos geresnę NVŠ programų prieinamumą, aukštesnę kokybę, efektyvesnę NVŠ	2014–2016	ŠMM, UPC, ITC, LMNŠC, LVJC, NMVA, RŠC,

		lėšų naudojimą		NMKČMM
1.2. Tobulinti kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo sistemą NVŠ programas vykdančių įstaigų vadovams, mokytojams ir savivaldybių darbuotojams	1.2.1. tobulinti Pedagoginių psichologinių žinių kursą, siekiant reglamentuoti jo turinį, siekiant numatant galimybę pripažinti smenims turimas kompetencijas, organizuoti seminarus siekiant efektyvaus kurso įgyvendinimo	Patobulintas pedagoginių psichologinių žinių kursas darys įtaką NVŠ kokybei ir plėtrai, bus galimybė pripažinti asmens turimas kompetencijas	2014	ŠMM, UPC, LMNŠC
	1.2.2. Rengti ir įgyvendinti kvalifikacijos tobulinimo programas NVŠ srityje	Padidės mokytojų, įstaigų vadovų, savivaldybių specialistų kompetencija NVŠ srityje	2014–2016	LMNŠC, LVJC, RŠC, ŠMM, MKČMM
	1.2.3. Organizuoti informacinės sistemos PAKIS mokymus savivaldybių administracijų darbuotojams	Savivaldybių administracijų darbuotojams bus suteikta papildomų kompetencijų dirbti su informacine sistema PAKIS	2014–2016	ITC, UPC, LMNŠC
	1.2.4. Organizuoti viešąsias konsultacijas su aukštosiomis mokyklomis dėl NVŠ modulių pedagoginių studijų programose diegimo	Daugiau galimybių studijų programoms su NVŠ moduliais atsirasti	2014–2016	ŠMM
2. Tikslas	Gerinti NVŠ infrastruktūrą ir ugdymo aplinką			
2.1. Atnaujinti NVŠ mokyklų infrastruktūrą	2.1.1. Vykdyti muzikos, meno, sporto ir kitų NVŠ mokyklų, vasaros poilsio stovyklų, kitų NVŠ erdvių renovaciją	Savivaldybėse bus renovuota bent po vieną NVŠ mokyklą pagal prioritetines kryptis (pvz. gamtinis ir techninis ugdymas)	2014–2016	ŠAC, ŠMM, savivaldybės
2.2. Turtinti NVŠ programoms įgyvendinti būtinas ugdymo bazes	2.1.2. Vykdyti projektus, skirtus įsigyti ar atnaujinti NVŠ skirtas ugdymo priemones, baldus, įrangą, sporto inventorių ir pan.	Parengtas ir įgyvendinamas projektas, skirtas NVŠ ugdymo bazei atnaujinti	2014–2016	LMNŠC, ŠAC, NMKČMM

3. Tikslas	Sukurti nacionalinių NVŠ projektų finansavimo sistemą			
3.1. Efektyviau finansuoti nacionalinius NVŠ projektus	3.1.1. Parengti NVŠ projektų finansavimo ir organizavimo aprašą	Parengtas teisės aktas leis racionaliai finansuoti nacionalinius NVŠ projektus ir iniciatyvas	2014 - 2016	ŠMM, LMNŠC, LVJC, UPC, NMKČMM

Tekste vartojami trumpiniai

NVŠ – neformalusis vaikų švietimas

ŠMM – Švietimo ir mokslo ministerija

UPC – Ugdymo plėtotės centras

LMNŠC – Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras

NMVA – Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra

LVJC – Lietuvos vaikų ir jaunimo centras

LSA – Lietuvos savivaldybių asociacija

ŠAC – Švietimo aprūpinimo centras

RŠC – regioniniai švietimo centrai

NMKČMM – Nacionalinė M. K. Čiurlionio menų mokykla

ITC – Švietimo informacinių technologijų centras